

a invalidní pojistné je aspoň z části součástí mzdy zaměstnancovy. Správně proto v něm vidí napadený nález skutkovou podstatu kárného přečinu.

Mylně ovšem shledal nález v tomto činu obviněného i porušení povinnosti povolání obviněného. Nejde tu o povinnost uloženou advokátu advokátním řádem nebo kárným statutem advokátů, ani o povinnost plynoucí mu přímo z výkonu advokátní praxe, nýbrž o povinnost uloženou zvláštním předpisem každému zaměstnavateli, i neadvokátu. Okolnost, že jde o povinnost zákonnou, není tu rozhodná pro posouzení otázky, zda jde o povinnost povolání advokátského, či o povinnost nepatřící k výkonu tohoto povolání. Poněvadž však vylíčené jednání obviněného (neplacení nemocenského pojistného) naplňuje v jiném směru skutkovou podstatu kárného přečinu, netřeba v té příčině učiniti nějaké opatření.

Čís. 210 dis.

Advokát má býti (podle intencí zákona a výslovného ustanovení § 1009 obč. zák., §§ 9 a 10 adv. ř.) nejen usilovným zástancem strany a jejích zájmů, nýbrž i zástupcem poctivým; nesmí proto používatí prostředků, které se nesnášejí se zásadou slušnosti a poctivosti, nebo dokonce vybočují z mezí zákona.

I prostředky, které advokát volí k zajištění vlastních práv, musí býti slušné, poctivé a přímé; se ctí a vážností stavu se nesrovnává použití prostředků, které budí dojem obcházení přímé cesty nebo zákona (dojem fikce právního jednání), třebaže nebyly přímo zákonem zakázány.

(Rozh. ze dne 26. června 1934, Ds I 6/34.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie nevyhověl odvolání obviněného do nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 4. prosince 1933, jímž byl uznán vinným kárným přečinem poškození cti a vážnosti stavu.

Důvody:

Advokát má býti (podle intencí zákona a výslovného ustanovení § 1009 obč. zák., §§ 9 a 10 adv. ř.) nejen usilovným zástancem strany a jejích zájmů, nýbrž i zástupcem poctivým. Z této všeobecné zásady poctivosti a slušnosti zastupování plyne důsledek, že nesmí používatí prostředků ani proti vlastnímu klientu, ani proti jiným osobám ani proti úřadům — které se se zásadou slušnosti a poctivosti nesnášejí nebo dokonce vybočují z mezí zákona (§ 9 adv. ř.). Proto musí býti prostředky, jež advokát volí i k zajištění vlastních práv slušné, poctivé a přímé. Použití prostředků, byť ani přímo zákonem nezakázaných, ale takových, které budí dojem obcházení přímé cesty nebo zákona, dojem

fikce právního jednání, nesrovnává se se ctí a vážností stavu advokátního. Odvolatel míní proto mylně, že bylo korektním, když se snažil fingovati (předstírat) pohledávku své manželky, již vskutku nebylo, nechat ji knihovně pojistiti zástavou úvěrní, aby tak oklikou snad mohl docílití zabezpečení vlastní palmární pohledávky pro sebe — a co by bylo nad ni — pro neknižovní věřitele své klientky.

Pro posouzení závadnosti jednání obviněného nezáleží na tom, zda je přípustno pro pohledávku ještě nevzniklou zřídití zástavní právo (kauční nebo úvěrní hypotekou), ani na tom, zda obviněný sjednáním úvěrní hypoteky ve prospěch manželky tvrdil skutečnost neexistující, nýbrž sejde na tom, zda cesta jím zvolená byla přímá a slušná a nebudila oprávněné podezření z nekalých manipulací. Že takovou nebyla, plyne už z toho, že na obviněného bylo podáno trestní oznámení, v němž si oznamovatelka stěžovala do zřízení úvěrní hypoteky na 100.000 Kč pro manželku obviněného (v pořadí pro jinou kauční hypoteku) a do toho, že obviněný vedle toho přihlásil do vyrovnání vlastní pohledávku 50.000 Kč, aby byla opatřena možnost hlasovati pro vyrovnání částkou 150.000 Kč, ač vklad se stal na oko. Mohl a byl tedy vzbuzen dojem předstírání právního jednání a to nikoli bezpodstatně. Tento způsob zajištění pohledávky advokátovy nesrovnává se se ctí a vážností stavu, an budí podezření z nekalého jednání a záludnosti.

Právě tak je tomu i v případě druhém, v němž byl obviněný uznán vinným, že od povinné (své klientky) přijal vadium, odevzdal je dražiteli, o němž mu bylo známo, že je nemajetný — za tím účelem, aby vydražil její nemovitost k jejímu prospěchu. Advokátu nesmí býti dovoleno, aby se propůjčoval k obcházení zákonného zákazu. Zákon zakazuje, aby se povinný zúčastnil dražby vlastní věci a to nejen vlastním jménem, ale i cizím, skrýváje tak své účastenství, tedy obcházaje zákon. Přijal-li tedy obviněný 25.000 Kč od povinné, aby byly vadiem pro dražitele, který měl vydražiti její nemovitost pro ni samu, šlo o obcházení zákona. Svěřil-li pak obviněný nad to vadium osobě nemajetné, která vydražením se zmocnila majetku povinné pomocí jejích vlastních peněz, nevolil cestu přímou, která se srovnává s příkazem poctivého zastupování, vydav klientku nebezpečí nevěry a majetkového poškození se strany nemajetného vydražitele. Tak se dal na cestu, která se nesnáší se ctí a vážností stavu, ba ani s povinnostmi povolání. Nezáleží na tom, že snad měl úmysl touto závadnou cestou klientce pomoci.

Čís. 211 dis.

O porušení ctí a důstojnosti stavu soudcovského nejde jen, dostalo-li se závadné soudcovo jednání k vědomosti širšího okruhu osob, jež nejsou příslušníky stavu soudcovského; stačí, nemohlo-li takové soudcovo jednání podle okolností zůstatí skrytým, nýbrž musily-li se o něm dovědět i osoby, u nichž mohlo v důsledku toho vzniknouti pokořující mínění o dotyčném soudci neb o stavu soudcovském vůbec.